

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinsheimii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 6

urn:nbn:de:bsz:31-103771

rant, intro vocavit ad Godoliam, & introgressos clauso palatio trucidavit. Cui similis est fraus Salapianorum apud Liviū 27, 30, 12. Et apud historię Hierosolym. auctorem incertum, quem Bongarsius in Gestis DEI per Francos edidit, narratur occupata ab Salahadino Accone, plura Christianorum nauigia, tanquam in amicum portum fugressorum, intercepta fuisse.

4, 6, 4. *SPECTATA PERFDIA*) Quærit Glareanus, cur descendere iussus sit ad Dariū suspectus proditionis? quia absens magis timebatur quam præsens, notandus & coercendus, si quid præsens moliretur: quod non poterat fieri in absente, rege tam occupato. Raderus. Evidens exemplum in Hist. Milo. quem ea causa cuocavit, ille, cuius nomen hic sumpsit, Darius, apud Herod. 5, 24.

4, 6, 5. *MORE PERSARVM*) Idem Marcellinus 21, 26. *Spēculatores & transfuge subinde venientes repugnantiā prodebant: ideo futurorum incerti. quod apud Persas nemo consiliorum est conscius, præter optimates taciurnos & fidos, apud quos Silentij quoque colitur numen.* Nec Romani prodebant, quæ in sanctiore senatu de magnis rebus in medio ponebantur. Pompeius testis est, qui ab hoste captus, & rogatus, quid senatus decreisset, minimum digitum in præsentem focum iniecit: ut regem doceret, frustra à se arcana senatus exquiri, qui paratus esset totum etiam corpus flammis vrere, quam consilia efferre. Certe Valer. Maxim. 2, 2, 1. testatur, tam sancto patrum conscriptorum consilia silentio fuisse custodita, ut multis seculis nemo senator quicquam enunciarit. Peccatum semel à Q. Fabio Maximo, qui tertium bellum Punicum in senatu decretum P. Crasso nondum senatori in itinere domum rure reuertenti significarat, eoque à Coss. vehementer obiurgatus est. Laudata fides & silentium Papyrii prætextati matrem fallentis, à Gellio 1, 23. rem totam elegantissime describente. Laudata & Leæna Atheniensis apud Polyænum 8, 43. Carthaginenses triginta senatus principes sanctissime decreta senatus reticebant. Raderus. Notabile est exemplum Romani senatus apud Liviū 42, 14, 1. vbi de Eumene rege qui Romæ fuerat: in præsentia nihil, præterquam fuisse in Curia regem, scire quisquam potuit, eo silentio clausa curia erat. bello denique perfecto, quæque dicta ab rege, quæque responsa essent, emanare. His adde Sctum tacitum apud Romanos, quod quale sit (verba sunt Capitolini in Gordianis cap. 12.) aut quare sic appellatum, breui exponam. Omnino exemplum Scti taciti non aliud est hodie quam quod vestra clementia, conuocatis ad interiora maioribus, ea disponit qua non sunt aliis publicanda. de quibus adiurare etiam soleis, ne quis ante rem completam, quicquam vel audiat vel intelligat. Hunc autem morem apud veteres necessitates publica repererunt; ut si forte aliqua vis ab hostibus immineret, que vel cogere necessitates publicæ consilia, vel aliqua constituere que non prius oporteres dici quam effici, vel si nolent ad amicos aliqua permanere, Sctum tacitum fieret. ita ut non scriba, non serui publici, non censuales illis actibus interessent; Senatores exciperent, Senatores omnium officia consualium scribarumque compleverent, ne quid forte proderetur. Vbi subiicit ad ea vsque tempora nunquam fuisse factum, ut eiusmodi Scta enunciarentur. De Lacedæmoniis scribit Thucydides 5, 13, 21. eorum numerum in pugna ad Mantineam non potuisse sciri, propterea quod omnia ferme in Rep. occultant. Sed & Turca re quapiam decreta dicitur Bassas siue V'iseros suos secum aliquandiu in venationem solitudinemque ducere, quo illis occasio adimatur vulgandi decreta siue arcana bellica. Clapmar. arcan. 1, 3. Vbi ex Frossardo tradit, Anglos in expeditionem euntes, iurare, se consilia bellica non detecturos. Cui simile exemplum recitat Cæsar de bell. Gall. 1, 30. de Gallis: Diem consilio constituerunt, & iururando, ne quis enunciarer, nisi, quibus communi consilio mandatum esset, inter se sanxerunt. Hist. General. del le Indie cap. LXVIII. de incolis Darienæ regionis ait: non c'è spia che discopra il secreto per molti tormenti che gli'diano, neminem ibi reperiri exploratorem

rem qui secretum detegat, vult multa tormenta adhibeantur. Adde Chokier. thesaur. polit. 3, 15.

4, 6, 6. *NEC MAGNAM REM SPSTINERI*) Ita puto scripsisse Curtium. Glossa *F* *sustineri* fuit olim *agi*. id cum in textum ab imperitis librariis esset relatum, asciiuit vnam litteram ex voce præcedente, vnam ex subsequente, & factum ita: *rem magis sustineri*. Importunum hic de Magis quod Rutgerius voluit. Hæc Gronovius in litteris ad Socerum; & in observationibus pag. 121. p. Similem sententiam dixit Val. Max. 2, 2, 1. *Taciturnitate optimum ac tenuissimum administrandarum rerum vinculum appellans.*

FACILIMUM) Dissentiunt hic à Curtio, seu potius à Persis, omnes vbiq; sapientes, qui nihil æque arduum ac difficile arbitrantur. Certe Pythagoras discipulos suos primum docuit *res omnium rerum difficilimas, tacere, audireque*. Agell. 1, 9. quod ex eadem schola fumat Iamblichus de vita Pythag. cap. 31. *σπουδαίως γὰρ φιλοσοφίας τὴν ἐν ἐγκρατῶσιν τὴν γλυκίστην κρατεῖν*. *Omnium moderationum continentiarumque difficilima est, linguam moderari ac domare.* Vide etiam quæ notavit Rittershusius ad Malchum de vita Pythagoræ pag. 13. vbi hæc verba: *ἔδ' ἢ τοῦτο ἢ πρὸς αὐτοῖς σιωπῆ*. Et Epigrammata Græca lib. 1. tit. *εἰς σιωπῆν*. Egregium est illud Zenonis apud Plut. de garulitate cap. 5. interrogantibus regis legatis quid de se renuntiari velit? *Senem à vobis conspectum Athenis, qui inter pocula servare silentium possit.* Multa in hanc sententiam ab aliis præclare dicta, quæ sciens prætereo. Tamen Ovidium Persis conciliat Scalliger in Amor. eius 2, 603. legendo,

Exigua est virtus præstare silentia rebus.

4, 6, 7. *BETIS*) Iosepho 11, 8. est *Babemeses*. Propter hoc factum fidei Gazæorum commendat Polyb. apud Vales. pag. 86.

4, 6, 8. *AGI CUNICULOS*) Antiquissimum vsurum cuniculorum seu subterraneorum fossarum fuisse constat ex Heronis vetustissimi scriptoris mechanicis, qui primo capite hæc de cuniculis monet. *Opera pretium est autem, eos etiam qui sub terra prope murum aguntur cuniculos occultos, profundosque iuxta fundamenta, & non in terra faciem fieri: ne cum hoc hostes deprehenderint, intus è diverso fodiant, mirumque ipsum cum contra perforaverint, eos, qui cuniculum agunt, fumo & aqua perimant.* [Quale exemplum legitur in annalib. Turcic. Leunclavii de Prusa obsessa à Caramano principe sub an. Chr. 1414.] A cuniculis animalibus didicere mortales terram effodere: Martialis Epigr. 13, 60.

Gaudes in effossis habitare cuniculus antris:

Monstrans tacitas hostibus ille vias.

Ad quem locum nos plura in commentariis ad Martialem. Alii (Stevvechius) à muris deducunt parum probabili ratione. [Nescio quid sibi velit hoc loco Raderus: nam in Stevvechio tale nihil reperio.] Cuniculorum exempla leges apud antiquissimum scriptorem Æneam in Poliorceticis cap. 38. De Amaside Barcæos obsidente: apud Polyænum 6, 6. de Dario Chalcedonem cuniculo capiente. Polybium in fragmentis de Ambracia à M. Fulvio obsessa. Liviū 36, 25, 7. & Zonar. tom. 2. de eadem. Thucydidem 2, 14, 21. in Plataensi obsidione. Cæsar. 3, 21. de Biturigibus, & 7, 22. de Aquitanis. Iosephum de excidio Hierosolymitano. Iterum apud Liu. 4, 22, 4. & 5, 21, 8. de Fidenis & Veis. Ammian. 24, 15. Herodotum 4, 200. Vitruvium lib. 10. cap. vlt. Appianum de bello Mithridatico. Præcepta de cuniculis habes apud Æneam, Vegetium 4, 24. vbi Stevvechius [vide propemodum hæc omnia desumpta sunt.], Philonem, Lips. Poliorcet. 5, 6. Raderus. Adde Piccart. obseru. 11, 5. & nostrum infra 9, 8, 13.

4, 6, 9. *VT A SENSP EIPS*) Liviū 4, 22, 5. *Differissimis locis suberrant.*

subeundo ad mania quadrifariam diuiso exercitus, qui alij alijs succederent ad pugnam, continenti die ac nocte pratio, ab sensu operis hostes auerſebat. & 5, 21, 3. superante multitudine ab omnibus locis urbem aggreditur, quo minor ab cuniculo ingruentis periculi sensus eſſet. Marcellin. 24, 15. consulto murorum inuaduntur vtrinq; frontes, vt dum propulsaturi pericula defensores vltro citroque discurrunt, nec proxima fodientis audiretur ferri inſignis, nec quoquam intrinsecus obſiſtente cuniculariorum subita manus emergat. Simili ratione Annibal tegendis inſidijs quas struxerat, missis paucis prima luce ad capiendum quendam tumultum, auertit oculos hostium. Liu. 22, 28, 7. Belifarius Neapolim capturus, immisso milite per foramen petrae, cui aqua ductus inerat, simulauit apparatus ad muralem pugnam. Felin. cap. 1. de Regno Apuliae & Siciliae, ex Blondo 1, 4. Adde Scipionis exemplum in Liu. 28, 33, 10. & 30, 4, 8.

DESIDENTE SABVLO) Arena cedente molibus turrium. At quomodo cuniculos egere in arenis? Arenas altius effodere, donec ad solidam glebam descenderet; quae tamen ipsa ex arena, sed concreta iam & longo aeuo durata constabat. Raderus. De re ipsa vide Lipsii Poliore. 2, 4. vbi similia exempla subsidentium turrium.

4, 6, 11. CORVVS) Confundit hanc narratiunculam cum illa quam Plutarch. in vita cap. 61. refert de aquila, quae interprete Aristandro victoriam Alexandri portendit, doctissimus Tiraquellus ad Alexandri dier. Genial. 5, 13. non recordatus id quod Plutarchus eo loco recenset, etiam narrari à nostro infra 4, 15, 26. Hanc autem historiolum attigit Plutarch. cap. 43. vbi quidem in nonnullis circumstantiis à Curtio diffidet. Quemadmodum & Arrianus 2, 5, 7. Nam Gregoras 8, 12. ab omnibus alijs diuersus abit, dum id ad Tyrum accidisse vult, non ad Gazam, vt reliqui.

BITUMINE AC SULPHURE) Plutarchus *ἰσχυρῶς καὶ πυρρῶς*, nervorum reticulis seu laqueis irretitam tradit in machina confidentem, quam Alexander ad urbem oppugnandam excitat. Sed cur bitumine & sulphure, alimentis ignium, illitas? An vt urbem incenderet? Quomodo turri urbem incenderet, ex qua pugnant Macedones? Illitas alumine lego in alijs historijs turres, ne ignem conciperent. Et forte erat puluere, [non crediderim] pro sulphure, & alumine, pro bitumine. Alumine certe illini solita aduersus ignes. Claudius Quadrigarius, cuius reliquias legimus apud Agellium 15, 1. de turri Archelai Athenis quam Sulla frustra conatus est ignibus soluere: Tunc Sulla conatus est & tempore (opere legerim) magno eduxit copias, vt Archelai turrim mram, quam ille interposuit ligneam, incenderet. Venit, accessit, signa subdidit, submouit Graecos, ignem admouit: satis diu sicut conati, nunquam quieverunt incendere. Ita Archelaus omnem materiam obliuerat alumine: quod Sulla & milites mirabantur. Ammianus 20, 29. Machinas Romanorum Persae exuere vi magna nitebantur, & assidue malleolis, & incendiaria tela torquentes laborabant incassum. ea re, quod humectis scortis & centonibus erant operita materia plures, alia vnctae alumine diligenter, vt ignis per eas laboretur. Denique inungendi alumine materiam mos inoleuit. Haec primum occurrerant de alumine contra bitumen. Sed nescio, an tam viscosum alumen, vt tenere aues posset. Et ea tempestate nondum reor fuisse artificium cognitum, vt proinde nihil in Curtio mutandum putem; praesertim codicibus nouis & antiquis in sulphur & bitumen conspirantibus. Turrim ergo non ex materia; neque mobilem [nisi tamen obſtet num. 9. hoc cap.] vt alias, latere coctili, aut lapide factam, bitumine & sulphure, pro caemento interlitam putarim, tegulaeque supremas pice inunctas. Raderus.

CONATVS) Glareanus conata, quod referenda eſſet haec vox ad praecedentem auis. Raderus parenthesi interposita saluam praestare ait verborum compositionem, hoc modo: *resoluta defluxit (ipsa autem auis in proxima turre confedit) illi-
ta &c.*

ta &c. Vix dubito Curtium in animo habuisse coruum, adque id conformasse hoc participium, cuiusmodi multa passim occurrunt scriptorum *περοεμασι*. qualia notauit Gifanius ad Lucretium in conlectan. voce *Generis mutatio*. Sic Dio 47, 3, 28. quum *τὸ ζεφυσιον* nominasset, subiicit *δὲ* 3, Senatores cogitans. Vide in Lud. Ariost. notam XLVIII. Alia generis est mutatio quum pronomen relatiuum ad posterius membrum, non ad prius refertur. vt apud Ciceron. Philipp. 8, 8. f. *Hic est Campanus ager & Leoninus, quae duo sunt praesidia.* & de legib. 1, 7. *Animal hoc providum, sagax &c. quod vocamus hominem.* Similia in Sallustio.

4, 6, 12. *NON INTACTVS*) Quidam MSS. *non inacta*. legerim; non *inacta* à *superfitione mentis*.

VRBIS QVIDEM) Ecce aliud exemplum quod addas notatis ad 3, 3, 3. vbi dixi solicos fuisse homines istos interpretari auguria ex similitudine rerum. Hic urbem coruo assimilat Aristander, qui tacto Alexandro mox captus est: sic Alexandro ab vrbe periculum; vrbi captiuitatem imminere.

4, 6, 14. *HABD SANX MEMOR*) Talis Pyrrhus apud Plutarch. in vita c. 65.

4, 6, 15. *ARABS*) Betis enim ad tuendam urbem Arabes conduxerat, Arrianus 2, 2, 3. adde infra 4, 6, 30. Quod attinet Alexandri periculum, geminum ei sustinuit Varrus apud Caesar. de bello ciu. 2, 35. Augustus & Tiberius, apud Sueton. Aug. 79, 2. & Tib. 19, 3. Traianus apud Xiph. Lucul. apud Appian. in Mithridatico, Frontinum Strateg. 2, 5, 30. & Plut. c. 32. Maxime Stefagoras 2. 3. apud Herod. 6, 38. Mithridates apud Appianum, quem *quidam Rom. centurio, qui specie famuli equitatem cursu aequabat, in femur percussit.* Et Murates, siue vt Laonicus lib. 1. appellat, Amurathes, ad quem in pugna in Cosouae campis *Christianus quidam transiit, cum significatione voluntatis sua, quasi militare deinceps ei cuperet. Igitur ad Muratem deductus, vii pro more pedes eius oscularctur, quam sub veste abditi gererat sicam ea vi Muratis in ventrem adegit, vi is tam diro vulnere confectus exspiraret.* Leunclau. Annal. Turci. ci sub ann. Chr. 1390. Sed & alia multa damna intulerunt simulati transfugae. Annibal ante Cannensem pugnam quingentos simul emisit, qui recepti à Romanis mox pugnantium terga ceciderunt. Lilius 22, 48, 2. & 3. Zopyrus & Tarquinius vrbes à quibus suscepti sunt, suis tradidere. Alii copias hostium, fidem illorum, vt ducum, sequutas, in loca iniqua deductas suis. cadendos capiendosque praebuere, vt notauit ad Florum 3, 11, 7. i. Quapropter vt in ceteris negotiis, sic & hic cautione opus est.

4, 6, 16. *IN VANVM MANVM*) Nec manum amputauit, nec in vanum lapsam, si fide dignus Hegesias Magnes, cuius fragmentum seruaui Dionys. *ἀπὸ τῆς τοῦ Ἡγεσίας ἱστορίας.* sic enim ille: *ἠνθε γὰρ τῶν πολεμίων εἰς γόνατι συγκραμφοῦς, ἰδοὺ τῶν Ἀλεξάνδρου τῆς ἰατρίας ἔνθα πρῶτον, σφοδρῶς δ' ἰσχυρὸς μικρὸν ὀκνήσας τὸ ξίφος ἀέκκευτο ὑπὸ τῷ περὶ γὰρ ἦν ἴσχυρος, ὡς γὰρ καὶ τῆν πλῆθυσιν ἡ κεραιωτάτων. ἡδὲ τὸ μὲν αὐτὸς ἀπόλλυτο, καὶ κεφαλῆς τύπῃ τῆν κορυφῆν. Ὡς ἐνὶν quidam ex hostium numero in genua subsidens, fidem fecit Alexandro supplicandi animo id egisse. Eum ergo admittens propius, vix declinauit gladium, quem transfuga sub ipsas torica pinnulas inuulerat, vt non acciperet lethale vulnus. Sed eum quidem impacta in caput machaera ipse Rex interemit.*

GLADIO) Quem insigni tinctura & leuitate habebat, Citicorum regis donum. Plutarch. cap. 60.

4, 6, 17. *INEVITABILE*) Respexit Virgilium. Sed & aliorum plurimae in hunc modum sententiae, de quibus ad illa Taciti H. 1, 18, 1. *Qua facta manent, quamuis significata, non vitantur.*

IN HUMERO) Consentit Arrianus 2, 5, 9. nam Plutarch. in Or. 1, 2. de fortuna Alex. in malleolo pedis $\pi\lambda\epsilon\sigma\sigma\epsilon\upsilon$ vulneratum fuisse scripsit.

4, 6, 18. *NUMquam TAM ALTE*) Nouum & mirum visum Macedonibus, quod per loricam ita adacta sagitta esset, vt in ipso humero exstaret, qui nunquam ante cognouissent, illa obstant, tamen adeo alte telum penetrasse. Ex ea vulneris insolentia terrorem animis concipiebant. Sic explosa Modii correctione, locum hunc interpretatur Acidalius.

4, 6, 19. *MANARE*) Expunxit infictam glossam, quæ proxime præcedebat, *quo retentus erat*. Modius, nec sane habet quidquam quo se tueatur; ergo & nos omisimus.

RECENS) *Tepens* legit Acidalius: nec tamen ego *recons* damnarim, cum vtriusque sit eadem vis. Raderus.

4, 6, 20. *QUEM PROXIMI*) Literula vna minus hoc recte, quamquam sic etiam recte. Sed auctor omnino *quom* non *quam* scripsit. Acidalius.

4, 6, 21. *AGGEREM*) De hoc, & contrario Gazensium commento vide Lipsii Poliorc. 2, 3: & 5, 6.

4, 6, 26. *INSOLENTI GAUDIO*) Acidalius mutat *inf. incendio mentis efferatus*, adeo licenter, vt ne sibi quidem probet: ideo mox tentat *insol. odio. gaudium* enim locum hic habere posse negat: in quo me facile habet adsentientem. Sed nec illa placent, *undique telis circumducto*: & sane totus hic locus clamat se passum aliquid à mala manu. Quod si mihi dicenda sit sententia, sic statuum, ope variarum ex MSS. enotatarum: *Sed cum undique**** (credo enim deesse quædam, vt multis huius historię locis, sensus facile expleri potest: vnus omnium telis peteretur, ad postremum exhaustis viribus, viuis in potestatem hostium peruenit, quo ad Regem) *adducto, insolenti gaudio inuenis elatus, alius virtutis etiam in hoste mirator, Non ut voluisti, inquit etc.* Et sane sic feci, mutet qui volet, dum sciat me temere nihil statuisse, sed ex codicum sententia. De *gaudio* addendum est, locum ei vtrique hic esse. gaudius enim est Alexander viuum sibi adduci, in quo libidinem vindictæ pro arbitrio expleret. Adductus autem fuit à Leonnato & Philota, si Hegesias fides est.

4, 6, 28. *AD TACENDVM*) Hegesias tamen non modo non tacuisse, sed miserabili voce veniam petiuisse scribit, additis & aliis multis, ob quæ merito deridet eum Dionysius $\alpha\delta\epsilon\iota\ \epsilon\upsilon\upsilon\chi\eta\iota\ \delta\upsilon\upsilon\epsilon\upsilon$. Qui locus dignus est, vt inspiciatur.

VNICAM TAMEN) Sic Ouid. ad Liuiam v. 273:

Adspiciam regem liuentia colla cashenis,

Duraque per sanas vincula nexa manus:

Et tandem trepidos vultus: inque illa ferocem

Inuitis lacrymas decidere ora genis.

4, 6, 29. *IRA DEINDE*) Ita habet MSta Schedæ Colonienfis, vulgo *iram*, quod minus longe venustum. *Ferit* pro *vertitur* vsurpatum Curtio. Ita Rutilius Lupus lib. II. *quem ab ea sententia, quam proposuimus, conseruimus ad aliquam personam*. Ita Vetus Editio Basiliensis, quam architectatus est Magnus Erasmus. Priscianus in periegesi Dionysii:

Marmaride post hos Aegypti ad flumina vertunt.

Ita plurimi scriptores actiue potestatis verba pro passiuis ponunt, vt in Apuleium frequentibus exemplis notamus. & ad Grati Cynegeti vers. 9. De hoc *vertendi* videlicet, vide plura apud Manutium Scholiis in Sallustium. De ira rabiei comparata vide Ciceronem Tusc. Quæst. 4, 36. Eucenum Menandrum, Neophronem, Apollonium Philosophum,

phum, Epictetum, Aristotelem, Plutarchum apud Stobæum sermone XVIII. Antoninum Imper. lib. VII. Porphyrium Quæstione XVI. in Homerum. Sidonium Panegyri. Maiorani. Nilum Episcopum Paræni. Apollonium Rhodium Argonaut. III. Q. Calabrum I. V. Homerum Iliad. IX. Senecam de ira 1, 1. Scholia nostra recognita in Musæum. Hæc Barthius ad Claudian. Paneg. in IV. Conf. Honor. vers. 243. Cui in ceteris assensus, hoc vnum excipio, quod ille videtur sic intelligere verba Curtii, *ira vertit in rabiem*, ac si diceret, Alexander ira in rabiem vertitur, vt ira sit nouissimo casu positum. ponitur enim primo, eundemque efficit sensum, quem infra 10, 4, 2. *Sed in rabiem ira peruenerat.*

ACHILLEM) Sic enim & ille

Ter circum Iliacos raptauerat Hecora muros,

vt Virg. Æn. 1, 487. tradit: aut certe vt Homer. 12. 6. circa Patrocli sepulchrum. Plura super his citati Raderus Dictys Cretensis lib. 3. de excid. Troiæ. Callimachus lib. 22. Iliad. Propert. 2, 8. Ouid. Am. 2, 1. Cicer. Tusc. 1, 44. Schol. Homeri. 22. Iliad. Pentadius. Alii. Ceterum Achillem etiam in lectu imitatus est rasis in Ephæstionis funere capillis. Ælian. 7, 8, 2. Qui iam ante, cum apud Ilium essent, se Patroclo, vt Alexander Achilli assimilauerat. Idem Ælian. 12, 7. Haud insolitum est facta sua, maiorum exemplis protegere, ad amoliendam inuidiam. sic apud Tacit. 2, 53, 3. Athenienses Germanicum excipere *quæsiuissimis honoribus, vetera suorum facta dictaque præferentes, quo plus dignationis adulatione haberet.*

A QVO GENVS) Velleius 1, 6, 5. *Caramus vir generis regij, sextus decimus ab Hercule profectus Argis regnum Macedonia occupauit, à quo M. Alexander cum fuerit septimus decimus: in re materni generis Achille auctore, paterni Hercule gloriatus est.* Vide ibi Lipsium. Scalig. ad Euseb. pag. 60. & Bongarsium in Iustin. lib. XI. Loccenius. Ita postea Philippus & Perses vltimi Macedonum reges apud Silium 15, 291.

*Hic gente egregius, veterisque ab origine regni
Æacidum sceptris, proauoque tumebat Achille.*

& Propertium lib. 4. eleg. vlt.

Ei Persen proauis simulantem pectus Achilli.

Raderus. Obiter moneo, in Propertio legendum, *proauo simulantem pectus Achille*, sensu, quo exponit Scaliger, non quo Beroaldus. quomodo apud Iustin. 29, 3, 8. *Philippus studio Alexandri emulationis incensus.*

4, 6, 30. *DECEM MILLIA*) Hegesias sex millia trucidata scribit. Idque magis accedat ad modicum præsidium, de quo Curtius 4, 6, 7.

4, 6, 31. *DE VICTARUM GENTIUM*) Inter quas & Iudæorum, quibus facta potestate, si qui vellens salutis suis vinibus loqui militiam eius, multi dederunt nomina. Ioseph. 11, 8. vbi & de Samaritanis Alexandrum sequentibus. quibus Iudæis, etiam Alexandriam à se conditam, quod eorum opera Ægyptum pacauerat, bona ex parte dedit habitandam, vt quidem scribit Iosephus de bello Iud. 2, 21. nam antiquit. 12, 1. sentire videtur Iudæos Alexandriam à Ptolemæo fuisse deductos. ipse tamen se explicat lib. 2. contra Appionem, ab Alex. eo primitus deductos, ab eius successoribus auctos fuisse. Cedrenus etiam historiolum de Iudæo, qui auctum auspicium facientem sagitta percussit, accommodat tempori, quo profectus Hierosolymis Alexander nonnullos inde belli focios abduxisset. Sed aliter rem narrat Hecataeus Abderita, apud Ioseph. lib. 1. contra Appionem, etiam in nomine viri dissentiens: *Mosollanum* enim vocat, quem Cedrenus *Mosomachum*. Vt vt sit, certe post Gazam occupatam Hierosolymam diuertit Alexander. quam historiam cur hic omiserit Curtius, id causæ habuisse